

Vragen van het statenlid dhr. van den Bosch (Partij voor de Vrijheid) ingevolge artikel 44 reglement van orde

AANHANGSEL

tot de notulen van de provinciale staten van Zeeland 2016 nummer 131.

Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde inzake Thermphos
(ingekomen 10 november 2016)

Antwoorden van gedeputeerde staten:

1. De maandelijkse kosten om het terrein van Thermphos veilig te houden a € 700.000,-- komen volledig ten laste van de provincie Zeeland. De sanering duurt erg lang en is naar het zich laat aanzien nog lang niet afgelopen. Is het mogelijk om het terugwinningsproces van fosfor te schrappen uit fase 1?
1. Ja, dat is mogelijk maar dat zal tot een nog tragere verbranding leiden. De calci-neertrommel waarin de filterkoek van de persen wordt verbrand is beperkt in de hoeveelheid fosfor die kan worden verwerkt per tijdseenheid. Indien het slik veel fosfor bevat wordt de warmtebelasting dermate hoog dat de trommel kapot gaat. Het is dus zaak dat zoveel mogelijk fosfor wordt afgescheiden alvorens het fosforslik in de trommel wordt verbrand.
2. Indien het antwoord op vraag 1 nee is, kunt u dan aangeven waarom u een dergelijke voor de provincie ongunstige afspraak eigenlijk heeft laten opnemen in de overeenkomst met de aannemer?
2. Het antwoord op vraag 1 is ja.
3. Kan uw college aangeven of het mogelijk is om naast pompinstallaties ook zuigwagens in te zetten voor het transport van slib?
3. Doordat het fosforslik is uitgehard, zal het uitzuigen van het slik uit de tanks naar de tankwagens zeker zo moeilijk, maar waarschijnlijk nog moeilijker verlopen. Als dit een oplossing zou zijn, zou dit zeer zeker toegepast worden.
4. Kan uw college aangeven of indien de terugwinning geschrapt kan worden, de originele ovens ook ingezet kunnen worden voor het saneringstraject?
4. Nee, dat is niet mogelijk. Het inzetten van de originele ovens is niet mogelijk, omdat de ovens technisch gezien niet geschikt zijn om alleen fosforslik te verbranden.
5. Bij welke experts heeft uw College informatie ingewonnen hoe dit saneringstraject het beste te kunnen aanvliegen?
5. De curatoren hebben een opdracht verstrekt voor de aanbesteding van de saneringswerkzaamheden. Ten behoeve van de aanbesteding is research gedaan naar de mogelijke verwerkingsmethoden. Daarbij is eveneens naar verwerkingsmethoden in het buitenland gekeken, waaronder Canada en Duitsland. Tijdens de saneringswerkzaamheden is de gekozen verwerkingsmethodiek door Van Citters Beheer nogmaals besproken met ervaringsexperts uit onder meer Canada en Israël. Unaniem zijn ze tot de conclusie gekomen dat de gekozen verwerkingsmethodiek voor dit project het best geschikt is.

6. Heeft het College experts uit de Verenigde Staten, waar volgens Dhr. Gensarik Reniers de meeste kennis wat betreft fosforsanering zich bevindt, geraadpleegd? Zo nee, waarom niet?
7. Is het College het met de PVV-fractie eens dat er aan de voorkant te weinig informatie is ingewonnen en we daarvoor nu in een dusdanige grote onwetendheid verkeren? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wat kan en gaat het College doen om dat nu nog te veranderen?
6. Zoals bij antwoord 5 vermeld is dat inderdaad gebeurd en al door de curatoren als ook dit jaar. Een Canadese expert is geraadpleegd, die zelf operationeel betrokken was bij het saneren van de fosforfabriek van Albright & Wilson op Newfoundland in Canada. Voor deze sanering is een inventarisatie van alle mogelijke verwerkingsmethoden voor fosforslik door hem opgesteld. De meest kostenefficiënte methode is door hen toegepast, nl. het deponeren van het slijk in een landfill. Deze methode is in Nederland niet toegestaan. De andere alternatieven werden als bijzonder kostbaar gezien of technisch te onzeker, met een groot risico op zeer hoge kosten.
7. Nee, zie antwoorden hierboven. In het algemeen kan worden opgemerkt dat de hoeveelheid fosforslik die bij Thermphos bij de stillegging aanwezig was weinig is in vergelijking met vrijwel alle andere bekende fosforfabrieken die zijn gesaneerd. Ook is bij Thermphos nooit fosforslik in landfill gestort (mogen worden), waar dit een gangbaar is bij vrijwel iedere ander fosforproducent in de wereld.

MIDDELBURG, 29 november 2016

Namens de fractie van Partij voor de Vrijheid

dhr. van den Bosch

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman
A.W. Smit